

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Som led i aftalen om finansloven for 2000 mellem Regeringen og SF, CD og EL foreslås følgende ændringer i lov om aktiv socialpolitik og i lov om social pension:

Lov om aktiv socialpolitik

I dag er det kun pensionister, der er gift med pensionister, der er sikret en efterlevelseshjælp i form af efterlevelseshjælpen. Med nærværende forslag sikres såvel samlevende som samlevende gifte (herunder registrerede partnere) mulighed for efterlevelseshjælp, fx også personer, der modtager efterløn eller er på kontanthjælp. Hjælpen er ikke længere afhængig af status som pensionist, og omfatter hermed både pensionister og ikke-pensionister. Det bemærkes, at den aftalte efterlevelseshjælp svarer til det, der i aktivlovens terminologi hedder efterlevelseshjælp.

I modsætning til efterlevelseshjælpen er efterlevelseshjælpen indtægts- og formueafhængig med et bundfradrag vedrørende formuen på 100.000 kr. Hjælpen, der er skattepligtig, er således et supplement for de grupper, der ikke er dækket af arbejdsmarkeds-pensions- og forsikringssystemerne eller ikke modtager tilstrækkelige beløb herfra eller i øvrigt har ringe indtægter eller formue.

I en dødsfaldssituation går der erfaringsmæssigt et stykke tid, før der er overblik over den efterlevendes økonomiske situation, men det økonomiske behov er i reglen mest aktuelt i umiddelbar forlængelse af dødsfaldet. Med henblik på at undgå et meget stort antal efterbetalingssager, foreslås det at udbetale hjælpen endeligt, hvis der ved kommunens behandling af sagen foreligger forhold, der viser, at efterlevendes beregnede indtægt - herunder indtægter og formuerettigheder som følge af dødsfaldet - vil ligge inden for det beregnede indtægstinterval, hvor der kan udbetales hjælp. Hvis der ved kommunens behandling af sagen foreligger forhold, der viser, at efterlevendes beregnede indtægt - herunder indtægter og formuerettigheder som følge af dødsfaldet - vil overstige det i § 85

a, stk. 3, 2. pkt. nævnte beløb, udbetales der ikke efterlevelseshjælp. I disse to tilfælde kan der kun ske efterregulering til gunst for den efterlevende.

Hvis der foreligger forhold, der viser, at efterlevendes beregnede indtægt kun kan fastslås med betydelig usikkerhed, udbetales efterlevelseshjælpen med et conto beløb.

Efterlevelseshjælpen udbetales snarest muligt efter ansøgningstidspunktet. Kommunen skal klart tilkendegive over for den efterlevende, hvornår den udbetalte hjælp er ydet som et a conto beløb. I de tilfælde, der er udbetalt et a conto beløb, reguleres det, så snart der efterfølgende er fuldt overblik over den efterlevendes økonomiske situation.

Efterlevelseshjælpen gælder for såvel gifte som samlevende. Hvad angår afgrænsningen af samlevende og ikke-samlevende finder principperne i lov om social pension og børnetilskudsloven anvendelse. Dog kræves det efter det foreliggende forslag, at den efterlevende for at få hjælp skal have samlevet med den nu afdøde på fælles bopæl her i landet i et ægte-skabslignende forhold i de seneste 3 år forud for dødsfaldet. Det følger af aktivlovens regler, at pågældende skal opholde sig her i landet for at få udbetalt hjælpen.

Hjælpens størrelse fastsættes ud fra den efterlevendes persons beregnede årsindtægt, der består af 2 elementer. I opgørelsen af den beregnede årsindtægt indgår den efterlevendes beregnede personlige årsindtægt herunder eventuelle indtægter, der måtte tilkomme efterlevende som følge af dødsfaldet. Endvidere indgår efterlevendes formue og formuerettigheder over 100.000 kr., herunder formuerettigheder som udløses som følge af dødsfaldet. I de tilfælde, hvor der ikke finder skifte sted, indgår afdødes og den efterlevende ægtefælles formue og formuerettigheder, der overstiger 100.000 kr. De beløb, som opgøres efter 2. og 3. pkt., medregnes med 30 pct.

Formuen opgøres netto. Det vil sige, at det fx er friværdien i en ejerbolig, der indgår i beregningsgrundlaget. Ligeledes fradrages eksempelvis skatter af skattepligtige engangsudbetalinger til den efterlevende som følge af dødsfaldet. Endvidere indgår arv efter